

Dé Gazette van KALLEMOEIE

Redactieadres Trefcentrum marionettentheater Kallemoeie St Franciscusstraat 37 Oostende mail kallemoeie@telenet.be

4de jaargang april 2021

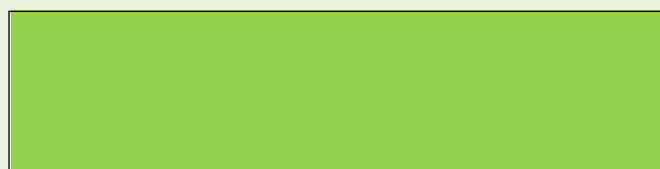
'nieuwe normaal'editie van "dé Gazette van KALLEMOEIE"

Lap, ik moet hem dragen (B.V.)

We wensen alle vrienden van Kallemoeie een warm eindejaar en een verre knuffel voor een inspirerend en creatief nieuwe jaar 2021!

We hopen alle vrienden van Kallemoeie zo spoedig als mogelijk opnieuw te mogen begroeten in onze Kallemoeiekelder!

Door de strenge maatregelen tijdens deze coronacrisis

worden alle activiteiten tot nader bericht afgelast!

Reynaert De Vos

Belijn, een nieuwe marionet voor het Kallemoeie

De nieuwe marionet **Belijn** zullen we zeker regelmatig zien opkomen tijdens onze volgende productie "Reynaert De Vos". Belijn, de ram is zowat de omroeper en de kamervoorzitter die de beschuldigde (Reynaert) en sprekers regelmatig oproept. De kop van Belijn werd gesneden door **Marc Beuten** creatieveling van het poppentheater Pierewiet uit Brugge, de technieken werden doordacht door onze handige Harry, Luc Hostyn en de kledij werd gemaakt

door Geertje Lankriet.

Opnieuw een juweeltje als aanwinst voor ons marionettentheater Kallemoeie. **Met dank aan de sponsors van "Pètje en Mètje Lap"**

A muule van lintjes, moa nu an malkoar genaaid

De grootste vossenjagers, van Streuvels tot Boon

We schrijven 1907 Stijn Streuvels (1871-1969) publiceert zijn eerste Reynaertbewerking: de

volgende jaren zullen nog drie edities volgen. Streuvels fascinatie voor de vos is gegrond. Hij ziet het als zijn persoonlijke missie dit erfstuk “waarover we fier mogen zijn” toegankelijk te maken voor een groot publiek. Het Reynaertepos wordt herschreven voor de vluchtige lezer, maar dan zo trouw mogelijk aan de oorspronkelijke tekst. Reynaert wordt ook ontdaan van zijn meest negatieve eigenschappen. Wat rest is een schalkse schelm, een eigenzinnige deugniet, een stugge en gekwiekste volksheld.

Stijn Streuvels is niet de eerste grote Vlaamse auteur die zich door de vos laat inspireren. Guido Gezelle schrijft al in 1860 voor het zondagsblad *Reynaert de vos* en citeert in andere geschriften veelvuldig uit het middeleeuws epos. Ook Felix Timmermans incorporeert de vossastreken in zijn literair oeuvre, zij het op een geheel, andere wijze dan Stijn Streuvels. In Timmermans’ adaptatie is niet de vos Reynaert, maar Boudewijn de ezel (tevens de titel) de centrale figuur.

Timmermans ontdoet het middeleeuws epos van zijn stijve, middeleeuws keurslijf en creëert een scherpzinnige, maar vooral humoristische herwerking. “Boudewijn” moet gelezen worden als een satirische aanklacht tegen de Franse bourgeoisie, in een tijd waarin de naweeën van de Eerste Wereldoorlog de publieke opinie beroeren.

Ondanks hun scherpte verbleken de maatschappijkritische opinies van Timmermans en Streuvels tegenover de ongeganeerde accusaties uit *Wapenbroeders* van Louis Paul Boon. Genadeloos sabelt Boon alle politieke en royale toestanden van NOBELgië neer en levert hij zware kritiek op de opkomst van het communisme net na de Tweede Wereldoorlog. Boon zal zich identificeren met Isegrin de wolf, de tragische antagonist van Reynaert die constant onderspit moet delven. De inleiding van *Wapenbroeders* zet de toon voor zijn vosseneditie:

Waar in kasteelheren katholiek waren – gelijk zij nog steeds katholiek zijn, of iets anders, of iets tegenovergesteld maar toch nog altijd hetzelfde – en zijn van hun rood-kruisvaarten terugkeerden, gedoopt zijne ter heilige mis togen en ten onzekere gingen – gelijk zij nu nog steeds ten onzekere gaan, of tot Marx of Hitler of tot de kloten van de hond – maar ongestraft de hofstedekens konden afbranden. (Broederschap 1955)

Niemand wordt gespaard door Boons scherpe pen, kerk en staat worden door deze wolf opgepeuzeld en uitgespuwd. Nooit was de vis zo anti-establishment.

(uit Reynaert De Vos – Een kleine geschiedenis van het middeleeuwse dierenepos – Niels Schalley)

Nieuws uit de Kallemoeiekelder

Half december 2017... 2018... 2019

Begroeten we meermaals een enthousiast publiek in de Kallemoeiekelder, met onze voorstelling van “De Molfiet”, “dr.Faust” en “Don Quichot” . **Half maart 2020 tot ...** Moeten we gezien Covid 19, alle voorstellingen, repetities en initiatieven schrappen!

Half december 2020

Schrijven we “Corona” door de dekmantel van maanden stof in de Kallemoeiekelder. Pietje de Dood en Mephisto regeren in deze onwezelijke stilte. Verweesd hangen alle marionetten erbij voor onze volgende productie “**Reynaert De Vos**”. Doch de kracht in hun blik geeft ons overtuiging dat we ook deze donkere dagen zullen overwinnen. En samen zien we hoopvol maar positief uit naar onze de eerstvolgende repetitie. Hoopvol uitkijkend naar een nieuwe voorstelling,

om dan met de volledige kopoazje van Kallemoeie hopen we zo spoedig als het kan om opnieuw de draad op te nemen!

Welkom aan "PETSJE LAP" en "METSJE LAP"

De vzw Marionettentheater Kallemoeie opende in 2018 een steunfonds waar je als vriend van het marionettentheater Kallemoeie het peterschap van een van de 150 marionetten kan opnemen.

Steun ook het Marionettentheater Kallemoeie en wordt "mètsje lap" of pétsje lap" van één van de 150

Kallemoeiemarionetten.

Praktisch

Pètsjelap aanvaardt het peterschap onder de volgende voorwaarden. Door storting van een minimumbedrag van 25-euro op rekeningnummer BE66-7340-4331-3943 van vzw Marionettentheater Kallemoeie, deze steun is 2 jaarlijks – vanaf 100-euro is dit levenslang. Bij bezoek aan de Kallemoeiekelder volgt hij de staat van zijn marionet op (polychromie, kledij, algemene conditie). De naam van Pètsje Lap wordt vermeld in de Gazette van Kallemoeie. Pètsje Lap ontvangt eveneens een oorkonde als bewijs van zijn peterschap.

Ontvang een Oostends Woordenboek Nederlands Oostends , aangeboden door Roland Desnerck, als extra present voor Pètsje of mètsje lap die voor levenslang intekenen

Op anderhalve meter kom ik goed overeen met Mathilde (B.V.)

AVG

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Ook Kallemoeie moet jouw persoonlijke gegevens beschermen. Indien je niet langer wenst op de hoogte gebracht te worden van wat er reilt en zeilt bij het Marionettentheater Kallemoeie kunt u ons hiervan per kerende op de hoogte brengen zodat wij jouw gegevens uit ons contactpersonenbestand kunnen verwijderen.

Contact => kallemoeie@telenet.be

Enzor over met Manse, Griete Terrebut ...

In een zeer pittige toespraak ter gelegenheid van zijn 75ste verjaardag noemde Ensor de viswuvetjes en vissers één voor één...

“Tjèmenes menschen: ier is Liezze, ier is Fiksje, dôr is Mietje, dôr is Pietje, dôr is Kotje, ier is Vosje, dôr is Netje en Pieter, ier is Stiene en groot Lotje en Kobe, dôr is nog Lêntje en Suzannetje, en ier is Wansje Krutje, mê Wansje en Wanne Tune, en Toria Gulle en Grietje Terrebut!

‘k zage toch zo geiren me Vlams Moedertje, Trinette Haegheman, en me tante Mim. Ze wôren werkslaven in de zomer en slapkopjes in de winter. ‘ Wôren érlieke en treffelijke burgerinnen en goed aangezien in de stad; Môr Ostende is nu me groote Moeder en troost.

In een klein cafeetje in 't visserskwartier...

Vroeger had elke kroeg in het visserskwartier zijn vaste klanten. In “ 't Walvisje” zag je Siessen Carollon en de onafscheidelijke vrienden Tjes en Errewitje. In “ 't Meivisje” kwamen Liette, Spekkemuule en Pekketjuu en bij Mietje van “De Viertorre” de drie broers Puuptjes, Moustache en Jan Pierewiet.

Sommigen geraakten wel eens dieper in het visserskwartier. Bij “Irma Bubbeline” of in café-

chantant “De Noorstar” aan de Keizerskaai zongen ze dan de liedjes “De Oostense Meisjes” of van “**Stierman Lèze**”

En Stierman Lèze lag in de bassin tussen twee boten

En hij riep kust giender allemaele vierkantig mijn kl...

En als Stierman Lèze zijn kop boven stak 't was juuste gelijk een korken zak

En vraag het maar aan Jan Zwienevlees

Hoe dat Stierman Lèze krees.

Ring, ring, ring ...Stierman Lèze, Stierman Lèze

Ring, ring, ring... Stierman Lèze valt in de bassin

Als laatste strofe van haar lijflied “Lange Tjes” zong Irma Bubbeline met veel zelfironie:

Een makreel, Irma en zotten April!

In een makreel zitten der graten.

En Irma leurt met platen,

Maar zotten April is voor de chocolate!

West-Vlaamse Poppentheaters (vervolg)

Naast de vermeldde poppentheaters aan zee, telt/telde West-Vlaanderen in de verschillende regio nog poppentheaters, waarvan hieronder een korte opsomming uit de Brugse regio.

Regio Brugge

Janus, Kortrijk 1943-1989

De Kortrijkse Adrien Devos begint in 1943 met Poppenspel Janus. Aanvankelijk speelt hij met een aantal studenten. Na enkele jaren wordt Janus een familieonderneming. Adriens vrouw voorziet de zelfgemaakte poppen van kledij, of naait gordijntjes voor de verplaatsbare kast. Janus groeit uit tot een kwalitatief, hoogstaand handpoppentheater dat overal in Vlaanderen wordt gevraagd.

Interactiviteit staat voorop bij Janus. Vaak slaagt Devos erin om zalen vol kinderen luid mee te laten brullen met de avonturen van zijn poppen. Naast poppenspeler is Adrien ook poppenverzamelaar en ijvert voor meer aandacht voor het poppentheater, onder meer door een eigen tijdschrift uit te geven.

Uilenspiegel – Joris Dewaele

Waregem 1932-1960

In de jaren 1930 ontmoet Joris Dewaele Leen Verhaert. Verhaert is grote voorstander van de handpop. In tegenstelling tot de marionet zou die een jong publiek werkelijk mee kunnen nemen in het verhaal.

Joris Dewaele neemt die visie over in zijn eigen theater. Hij zet vanaf de jaren 1940 volop in op interactie. Handpoppen als 'de sjampetter', 'prinses Zonnelach' of 'Lamme Goedzak' spelen de hoofdrol in zijn stukken. Nog belangrijker is de rol van Tijn Uilenspiegel, een figuur die Joris Dewaele graag wil promoten als nationale pop. Typerend voor zijn stukken is het pedagogische

aspect. Hoewel hij zelf zegt dat zijn Tijn 'geen prediker' mag zijn, bevatten zijn verhalen duidelijke richtlijnen over wat wel en niet kan.

Driehoek '74

Avelgem 1974-1984

In 1974 richtten drie Avelgemse enthousiastelingen samen een poppentheater op. Driehoek '74 speelt de volgende tien jaar in heel Vlaanderen, geven poppenworkshops en organiseren zelf een poppenfestival. In 1994 veranderen ze van insteek. Ze gaan over naar amateurtheater en brengen hun stukken onder naam 'Kleintoneel '94'. Het gezelschap gaat uiteindelijk op in theatergezelschap TOPE.

Jacobus

Avelgem 1979-1984

Herman Lemarq richt samen met Luc Baert Driehoek '74 op. Enkele jaren later gaat hij als solospeler verder. Hij brengt originele stukken met handpoppen voor kinderen. Daarnaast toont hij zich creatief op tientallen evenementen en brengt hij een animatie-act met koffers en een kinderwagen. Later experimenteert hij met objectentheater.

Ellebieke

Deerlijk 1994...

Het reizend Poppentheater Ellebieke bestaat uit drie acteurs en een technicus. Ellebieke is sinds 1994 actief in die bezetting en heeft zes stukken op haar palmares staan. Daaronder ook stukken die gebaseerd zijn op de boeken van Marc de Bel, Henri Vandaele en Mariëtte Aerts.

Swief

Ingoogem 2006 ...

Cies Vanmechelen speelt als student in Gent voor de eerste keer met 'Pierke'. Het motiveert hem om in zijn later leven als leerkracht het poppenspel te gebruiken in zijn klas. Vanaf 2006 wordt hij poppenspeler in bijberoep. Zijn poppentheater SWIEF brengt traditionele

poppenkast met een educatieve boodschap. De stukken worden opgemaakt met goochelnummertjes, meezingliedjes en bewegingsmomenten, maar ook met de nodige humor en ambiance.

Regio Ieper - Heuvelland

Tientelientje

Ieper 1969 – 2005

Op 26 maart richt Bart Dejaeghere samen met zijn vrouw Monique Mulier poppentheater Tientelientje op. Ze spelen voorstellingen in heel Vlaanderen. In 1972 winnen ze voor de eerste keer het landjuweel voor poppenspel in Mechelen. Als leerkracht en lesgever in de lerarenopleiding is Bart Dejaegher ervan overtuigd dat poppenspel een grote opvoedende waarde heeft voor kinderen en jongeren.

Binnen Tientelientje is de rol van Jan Vanhaute onmiskenbaar. Hij maakt poppen voor succesvolle stukken en TV-producties. Hij ligt bovendien mee aan de basis van de evolutie van starre poppen met beweegbare ogen en monden.

Bubbelkes Poppentheater

Wulpen 2006 ...

Bubbelke Wupkonte is de ster van dit traditioneel familietheater. Vader en dochter laten Bubbelke avonturen beleven in een traditionele poppenkast. Daarnaast spelen ook de champetter, een boef en een heks een rol. Alle poppen zijn creaties van het Poppentoneel Festival in Gentbrugge. Bubbelke en zijn theater zijn nu even slapend.

Poppentheater Tjiftjaf

Nieuwkerke 2012 ...

Vanaf 2012 wordt Theater Tjiftjaf vrijgelaten. Zowel zonder als met de kast maken deze creatieve poppenspelers van elk stuk iets speciaal. Inne Six speelde een aantal jaren bij Kallemoeie Jong uit Oostende samen met Annie Lemahieu en Johan kan je deze drie Tjiftjaffers regelmatig tijdens hun voorstellingen treffen in de kinderbrouwerij te Reningelst.

Kinderen worden betrokken bij het verhaal van Olleke bolleke tot lene miene mutte, waar naast creativiteit, muziek een belangrijke rol in speelt!

Ik had beter geen look gegeten (B.V.)